

PÅ GRÄNSEN

Medlemstidning för anställda i Tullverket och Kustbevakningen

Nr 4 – december 2025

UAS – Unmanned Aerial System **- DRÖNARE** – Sid 10

Årets sista Förbundsrådsmöte – Sid 9

TULL-KUST på Norsk Tollerforbunds
landsmöte – Sid 12

! Information om medlemsavgifter och medlemsförsäkringar

Det har inkommit frågor till kansliet bland annat om vad som gäller när man går i pension och vad som händer med medlemsförsäkringarna.

För Dig som går i pension:

Du blir sk passiv medlem och betalar endast en prenumerationsavgift för tidningen **PÅ GRÄNSEN** på 90 kr/år. Glöm inte att meddela din avdelning eller förbundskansliet om från vilket datum du går i pension. Du får behålla dina försäkringar i Folksam.

Om du pensioneras före 66 års ålder

Om du kvarstår som medlem får du behålla de medlemsförsäkringar du haft som yrkesverksam.

Erbjudande till dig som har fyllt 66 år!

Vi är glada över att kunna erbjuda dig trygga och bra försäkringar, utformade i samarbete med Folksam. Försäkringarna har bättre innehåll och pris än om du skaffar den på egen hand. Försäkringen heter Gruppliv 60+.

Gruppliv 60+

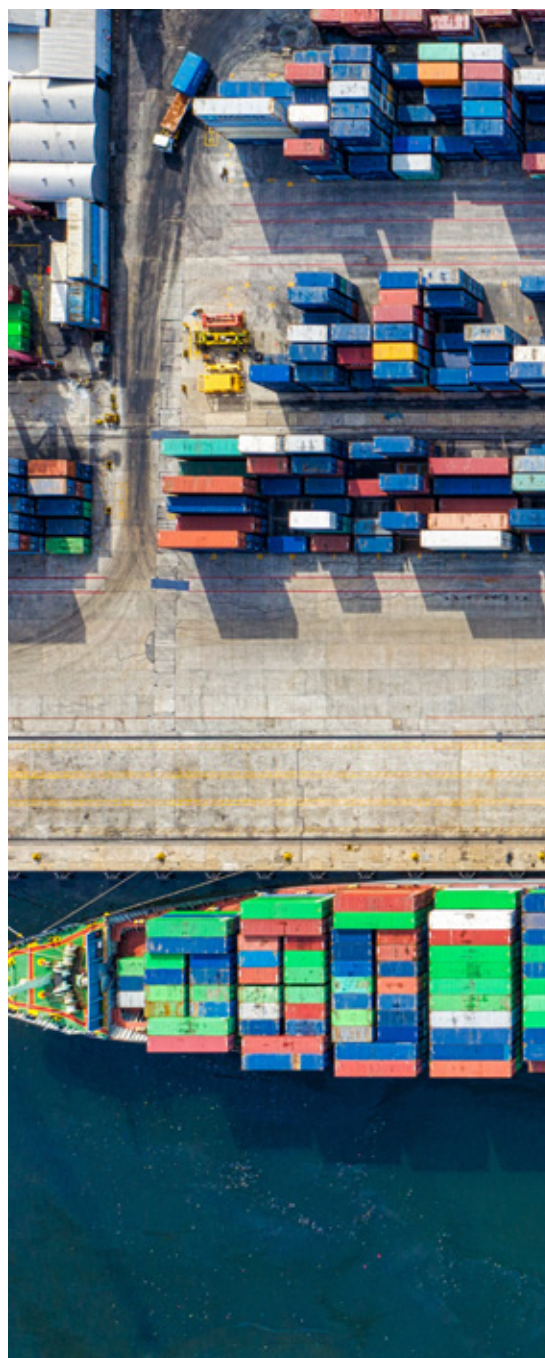
Om du som medlem, innan du fyller 66 år, har Liv & Hälsopaketet (tidigare sjuk- och efterlevandeförsäkring), så förs den automatiskt över till Gruppliv 60+. Du behöver inte kontakta Folksam. Försäkringen slutar gälla när du fyller 85 år.

Om du väljer att arbeta längre än till 66 års ålder

Om du väljer att arbeta längre än till 66 år, behöver du kontakta Folksam. Då kan du nämligen fortsätta omfattas av Liv & Hälsopaketet under den tid du fortsätter arbeta.

Vill du teckna någon försäkring eller vill du veta mer?

Kontakta Folksam kundservice 0771-950 950 eller gå in på vår hemsida folksam.se/tullkust

TULL-KUST KANSLI**POSTADRESS**

Box 1220, 111 82 Stockholm

BESÖKSADRESS

Västerlånggatan 54

TELEFON

08-405 05 40

TELEFAX

08-24 71 46

E-POST

info@tullkust.se

INTERNET

http://www.tullkust.se

EXPEDITIONSTIDER

Måndag-torsdag 08:00- 16:00

fredag 08:00- 14:00

POSTGIRO 2364-8

FÖRBUNDETS PRESIDIUM**ORDFÖRANDE**

Johan Lindgren

08-405 05 37

johan.lindgren@tullkust.se

1:E VICE ORDF

Manuel Tomar

073-339 18 29

manuel.tomar@kustbevakningen.se

2:E VICE ORDF

Ulf G. Persson

040-661 33 21

ulf.g.persson@tullkust.se

LEDAMOT KUSTBEVAKNINGEN

Klas Johansson

070-605 82 75

klas.johansson@kustbevakningen.se

LEDAMOT TULLVERKET

Elisabeth Eriksson

08-405 00 69

elisabeth.eriksson@tullverket.se

EKONOMI

Åsa Gunnheden

072-322 26 22

asa.gunnheden@tullkust.se

ADMINISTRATION OCH MEDLEMSSERVICE

Ulla Fernqvist Lind

info@tullkust.se

Ulla.fernqvist.lind@tullkust.se

08-405 05 40

FÖRHANDLINGS- OCH AVTALSFRÅGOR

Mikael Kenttälä

mikael.kenttala@tullkust.se

070-626 77 11

”

Vi vet alla att våra verksamheter är funtade så att det vi främjar och det vi bekämpar inte tar paus bara för att det är julhelg.”

Jul igen!

Under mina många tullaktiva år har jag endast firat jul i tjänst en gång, om jag minns rätt. Jag arbetade i en kontrollgrupp i Skandiahavnen då. När det var dags att äta denna julafton var den enda öppna restaurang vi hittade ett hak med kinamat i Majorna. Helt okej med friterade räkor, men totalt fritt från julkänsla. Vi vet alla att våra verksamheter är funtade så att det vi främjar och det vi bekämpar inte tar paus bara för att det är julhelg.

Att vara tullare eller kustbevakare handlar om att värna och skydda, och se till att landet och miljön skyddas samt att varor och pengar flödar åt rätt håll. En annan viktig del – inte bara i julklappstider – är att se till att barn får julklappar som är roliga att leka med och inte skadliga för dem genom att vara piratkopior gjorda i farligt material.

Johan Lindgren, TULL-KUSTs förbundsordförande, träffar ofta politiker som kan komma att främja vår sak. Nästa år kommer arbetet med att tala för Tullverkets och Kustbevakningens sak att accelerera.

Lite långsammare snurrar hjulen ändå över helgerna, hoppas jag! Innan det skarpa valåret rullar i gång.

Fram till dess: umgås lagom, läs, ta det lugnt – det är i alla fall vad jag siktar på över jul.

God Jul och Gott Nytt 2026!

Jessica Vikberg
Redaktör
jessica.vikberg@tullkust.se

PÅ GRÄNSEN Nr 4 2025

Medlemstidning för anställda
i Tullverket och Kustbevakningen.

ISSN

0349-9626

UPPLAGA

3 300 ex.

TRYCKNING M.M.

Åtta45

Tidningen utkommer med fyra
nummer per år. Redaktionen
förbehåller sig rätten att redigera och
bearbeta insänt material.

Skicka gärna era bidrag via mejl till
jessicas.vikberg@tullkust.se

All redaktionell text- och bild-
material lagras elektroniskt och görs
tillgängligt via World Wide Web på
TULL-KUSTs hemsida.

Externa skribenter måste meddela
förbehåll mot att få sitt text- och
bildmaterial lagrat elektroniskt och
mot publicering på www.tullkust.se
I princip publiceras ej artiklar med
sådant förbehåll.

ANSVARIG UTGIVARE/REDAKTÖR

Johan Lindgren

Tel: 08-405 05 37

johan.lindgren@tullkust.se

Jessica Vikberg

Tel 070-209 87 88

jessica.vikberg@tullkust.se

REDAKTIONSKOMMITTÉN

LEDAMÖTER

Ulf G. Persson

Jan B. Olsson

Linda Magnusson

Omslag: KBV

MANUSSTOPP

Nr 1 2026

13 februari

INNEHÅLL

REDAKTÖRENS RADER	3
LEDARE	5
TULL	6
KUST	8
UAS – UNMANNED AERIAL SYSTEM – DRÖNARE	10
TULL-KUST PÅ NORSK TOLLERFORBUNDS LANDSMÖTE	12
TULLVERKETS BROTTSBEKÄMPANDE BEFOGENHETER I ETT NÄRHISTORISKT OCH KOMPARATIVT PERSPEKTIV	14
ETT FÖREDÖME.....	16
MEDLEMSSIDORNA	18

Ett år att summera och ett arbete att fortsätta

När vi nu lägger 2025 bakom oss kan vi konstatera att det varit ett år som på många sätt satt både TULL-KUST och våra myndigheter på prov. Det blev också ett tillfälle att stanna upp och se helheten i det arbete som pågår varje dag, i tull- och kustrådet, på förbundets kansli och ute på våra arbetsplatser.

2025 har varit ett år med stora frågor på bordet. De centrala avtalsförhandlingarna har krävt både samarbete och tålamod, och inom OFR, särskilt samarbetet i OFR-P tillsammans med Polisförbundet, har vi haft god nytta av varandras erfarenheter. Inte minst i arbetet med säkerhets-skyddslagstiftningen, där vi tillsammans lyft viktiga brister och stöttat medlemmar i konkreta ärenden. Det visar varför samverkan spelar roll, i stort som i smått.

Att OFR även firar 30 år som förhandlingsorganisation är en påminnelse om värdet av långsiktighet i partsarbetet. Det är inte alltid de snabba lösningarna som gör störst skillnad, utan det uthålliga och samlade arbetet över tid. Tre decennier av samverkan har lagt en stabil grund att stå på, och årets avtalsrörelse har visat värdet av just den kontinuiteten.

Förbundet har under året fortsatt att lyfta Tullverkets och Kustbevakningens viktiga uppdrag. Det handlar inte bara om att beskriva vad våra myndigheter gör, utan om att förklara vilka förutsättningar som krävs för att uppdraget ska kunna utföras på ett bra och hållbart sätt. Våra möten med företrädare för Regering och Riksdag har haft det perspektivet, att bidra med kunskap om vardagen på våra arbetsplatser och om hur våra medlemmars kompetens och ansvar är en central del av Sveriges säkerhet och beredskap.

Förbundsrådets beslut om budget för 2026 och genomgången av årets centrala avtal, som nu ligger till grund för de lokala RALS-förhandlingarna, visar att vi går in i nästa år med både ordning och riktning. Men också med en insikt, att vi, kanske mer än på länge, behöver fortsätta vara den röst som tydliggör verkligheten som våra medlemmar står i varje dag.

När vi nu blickar framåt mot 2026 gör vi det med både ödmjukhet och tillförsikt. Det finns stora frågor att arbeta vidare med, men också en stark plattform att stå på i form av engagerade förtroendevalda, aktiva råd och ett förbund som fortsätter att vara en samlad röst för Tullverket och Kustbevakningen.

Vi kommer bland annat att gå in i ett valår där TULL-KUST som alltid kommer att bevaka och synliggöra de viktiga tull- och kustbevakningsfrågorna, inte minst genom vår närvaro i Almedalen.

Det kommande året kommer att kräva fortsatt dialog, fortsatt närvaro och fortsatt tydlighet, men också den trygghet som följer av att vi gör detta tillsammans.

Avslutningsvis vill jag önska alla medlemmar och samverkanspartners en

God Jul och Ett Gott Nytt År

Johan Lindgren
Förbundsordförande

Vem äger vår själ?

Det drar mot vinter, en tuff tid för många av oss då inte bara de normala påfrestningarna ska hanteras, men även bristen på ljus och värme. För de flesta, är det dock ett problem vi är vana att leva med.

Värre är det med de stora utmaningar av psykosocialt slag som uppstår på arbetsplatsen.

Ledarskapet är en viktig faktor för bra relationer och en kollegial anda i arbetsgrupperna. För det mesta fungerar det bra, men ibland saknas modet att ta tag i saker i tid. Det skapar ofta svåra arbetsmiljöproblem.

Ambitionsnivå i förhållande till förutsättningar för uppdraget är en annan riskfaktor. För en del jobb, inte minst sådana som kräver speciell kompetens, överstiger ofta ledningens och den enskildes ambitioner för kvalitet och prestation de förutsättningar som givits, genom organisations- och ledningsstrukturer. Det gör att det blir omöjligt att känna att man kan lyckas med det uppdrag man fått. Vid senaste omorganisationen av kärnverksamheten kastade man i viss mån ut barnen (specialister m.fl.) med badvattnet. Resultatet har blivit arbete bara på gränsen till "good enough" i förhållande till ställda krav, men en plåga för dem som ska utföra jobbet då det blivit ofullständigt, ofta utan erkänsla för insatserna. Det skapar arbetsmiljöproblem. Att rita organisationstablåer utan att tänka på resultat, drabbar både resultat och medarbetare.

Lägg då till detta, att man som statligt anställd ska svara upp, både

i tjänsten och privat, mot en statlig värdegrund som fungerar som ett slags ledstjärna för hur någon bättre vetande bestämt att man får tänka, som en yttre gräns för personligheten. För att göra det ännu påtagligare, har vi fått ny tillämpning av säkerhetsskyddslagen, vilket gör att nästan alla befattningar säkerhetsklassas. Det gör i sin tur att nästan alla ska genomgå säkerhetssamtal. Det kunde väl vara i sin ordning, om det inte vore för hur dessa utformas. När det ställs frågor, som måste besvaras, om huruvida man "använder receptbelagda läkemedel, oavsett vilka, samt hur de påverkar kroppen", har det gått för långt. Vad har en sådan fråga för bäring på rikets säkerhet?

Jag har ställt frågan till säkerhetsfunktionen om detta, men inte fått något svar alls. *Är det verkligen rimligt, att närmsta chef ska kunna kräva svar om, huruvida någon äter p-piller eller Viagra, om någon medicinerar för att kunna bli gravid eller medicinerar mot HIV?* Har en tjänsteman i Tullverket rätt till ett privatliv, rätt till sin själ, eller gav vi upp den rätten när vi blev anställda?

Vi förväntas med rätta vara lojala mot arbetsgivaren och vårt uppdrag, men är det en lojalitet som ska vara obegränsad och ensidig, eller har vi rätt att förvänta oss rimlig arbetsmiljö och mänsklig respekt i gengäld, utöver att vi får lön?

Vi får se vad svaret blir. Ha fina helger när det blir dags för Jul och Nyår!

Ulf G Persson
2:e vice förbundsordförande

Referat från Tullrådet 2-4 december

Det fysiska Tullrådet, med deltagande av samtliga avdelningar, avhölls i huvudsak ombord på Vikingline Cinderella, tillsammans med förbundsråd, 2 – 4 december. Sista delen skedde i TULL-KUSTs konferensavdelning, i Gamla Stan.

På menyn stod diskussioner kring RALS på Tullverket. I det sammanhanget lyftes särskilt behovet av befattningsbeskrivningar. Dessutom påtalades att företrädare för Tullverket gått ut i förtid och uttala sig om vad som de tycker skulle bli utfallet av del lokala förhandlingarna, vilket är något uppseendeväckande.

Vi diskuterade även pågående förhandlingar kring lokala villkorsavtal och behov av ytterligare sådana.

Arbetsgivarens utlägg av egna tolkningar kring gällande avtal på intranätet var en annan fråga som skapar irritation hos medlemmarna. Återigen kom behovet av ett avtalsråd upp.

Vidare rapporterades om arbetsmiljö, beklädning, omställning, Heroma, beväpning, chefsnätverk, pågående aktiviteter i avdelningarna, det fackliga samarbetet i Norden m.m.

En särskild redovisning kring de centrala villkors- och löneförhandlingarna gavs, samt en föredragning av status avseende säkerhetsklassningar.

I samband med Förbundsrådsmötet den 3 december, hade stockholmsavdelningens Lana Bucu till båtresan tagit med sig en musikfil som producerats av vår medlem Peter Johnson, med hjälp av AI. Rocklåten som var en kamplåt för TULL-KUST spelades upp för både tullare och kustbevakare och fick spontana applåder.

Inbjudna gäster från Tullverket, sedan vi den 4 december gått iland och förflyttat oss till Gamla Stan, var Lena Gustafsson (VLS) och Carina Asplund (Uppbörd), vilka talade om EU:s reformpaket och status på det.

Vidare gav tf C KOM information kring kommande utgåva av Gränsbevakarna och HR-chefen Sofia Martell informerade om Heroma.

Det blev tre lyckade dagar av möten. Tack till alla deltagare!

Ulf G Persson, ordförande i Tullrådet

”Välkomna till 2025, året då vi skall skapa framtidens Kustbevakning.” Så lød inledningen till årets första text till PÅ GRÄNSEN.

När jag nu skall skriva den sista texten för i år så hade jag hoppats på en fortsatt positiv syn på myndighetens förändringsresa mot NAVET PÅ HAVET.

Tyvärr så har jag blivit mer tveksam till hur vägen dit kommer att se ut.

Jag har i mina tidigare texter här nämnt några farhågor som behöver hanteras på vägen.

Har myndigheten kontroll på all expansion som vi gör? TULL-KUST har hela tiden fått svaret att det ligger inom budget. Att myndigheten inget gör som vi inte har ekonomi för.

När jag skriver denna text för PÅ GRÄNSEN så har det kommit oroande rykten om att ställa in planerat varvsbesök för ett fartyg. Detta utan att ATO och HAMO har informerats.

Kan det vara så att myndigheten inte har haft full kontroll på ekonomin?

Har vi gjort rätt prioriteringar?

Har arbetsgivaren varit öppen och transparent i myndighetens förändringsarbete?

Hur hamnade vi här?

Myndigheten har återigen tagit på sig uppgifter utan att få finansiering för vad det innebär i utveckling av- och rekrytering till- i verksamheten.

Om vi skall vara NAVET PÅ HAVET så behöver vi vara till sjöss och då kan våra fartyg inte ligga till kaj för att vi inte har pengar till underhållet.

”Att våga ifrågasätta och tänka kritiskt i ett förändringsarbete är viktigt för att få ett genomarbetat och bra beslutsun-

derlag.” När både öppenhet och transparens saknas riskerar resultatet att bli därefter.

”Kan det finnas andra sätt att skapa framtidens Kustbevakning?”

Det är en fråga som myndigheten behöver ställa sig.

I ett förändringsarbete så är det också viktigt att man lyssnar annars så är tilliten ingenting värd.

”Tilliten ska finnas på alla nivåer: medarbetare emellan, mellan ledare och medarbetare och mellan olika organisatoriska avdelningar och enheter. Tillit är ett sätt att premiera lärande, genom att inom tydliga ramar uppmuntra frihet och samarbete. Tillit är att kunna överse med mindre misstag, men att agera på problem. Att bygga tillit tar tid, kräver tålamod och dialog. Om vi alla pratar med varandra på ett öppet och konstruktivt sätt så kommer vi att komma långt.”

Om vi skall klara förändringsresan så är det något vi alla behöver jobba med tillsammans, som anställda i Kustbevakningen. Att komma i mål i detta förändringsarbete kommer att ta tid och det kommer kräva att vi vågar lyssna in hela organisationen och att vi börjar prata med varandra innan och inte efter att beslut tas.

Här kommer lite gladare nyheter från årets lönerörelse.

TULL-KUST är nu under förhand-

ling om ett nytt RALS-avtal. Här har arbetsgivaren och TULL-KUST samsyn i många frågor som förhoppningsvis gör det lättare för alla parter att komma i mål med aprillönen. I arbetet implementerar vi också ett årshjul för att alla delar av lönerörelsen skall komma i rätt ordning och i rätt tid.

Det finns ljuspunkter i en annars mörk höst och vinter.

Med förhoppning om att år 2026 kommer starta bättre än hur 2025 avslutades.

Manuel Tomar
1:e vice ordförande och
Ordförande i Kustrådet

Årets sista Förbunds- tull och kustrådsmöten

Årets sista förbundsråd hölls på sedvanligt vis i början av december och i anslutning till det samlades även tull- och kustråden för möte. Denna gång ombord på Viking Cinderella.

Förbundsrådet inleddes av förbundsordförande Johan Lindgren som sammanfattade året som gått. Ett år som präglats av centrala avtalsförhandlingar och ett i övrigt händelserikt år.

Han lyfte i det sammanhanget den samverkan som sker tillsammans med övriga medlemsförbund i OFR och särskilt då inom OFR-P (det förbundsområde inom OFR där TULL-KUST samverkar med Polisförbundet) där såväl avtalsfrågor men även andra yrkesfrågor av vikt bereds. En samverkan som är av särskilt stor vikt ett avtalsår som detta. En fråga som hanterats har handlat om säkerhetskyddslagstiftningen där TULL-KUST varit aktiva i att tillsammans med övriga förbund inom OFR påtala bristerna i nuvarande lagstiftning och även konkret hanterat ett antal medlemsärenden.

Johan Lindgren uppmärksammade även att OFR i år fyller

30 år som förhandlingsorganisation vilket kommer att uppmärksammas i slutet av året.

Förbundets arbete med att synliggöra Tullverkets och Kustbevakningens viktiga uppdrag och medlemmarnas förutsättningar att inom ramen för det samhällsviktiga uppdraget kunna utföra sina arbetsuppgifter har varit i fokus med en rad möten med företrädare för såväl Riksdag som Regering.

Efter Johan Lindgrens inledning tog förbundets kanslichef Åsa Gunnheden vid och gick igenom förbundsstyrelsens förslag till budget för 2026. Efter genomgången och frågor från deltagarna i rådet kunde Förbundsrådet anta budgeten för 2026.

Avslutningsvis gick förbundets förhandlingschef Mikael Kenttälä igenom det centrala avtal som träffats mellan parterna (OFR och Arbetsgivarverket) för de kommande två åren som lägger grunden för de på respektive myndighet nu inledda lokala RALS-förhandlingarna.

UAS – Unmanned Aerial System – DRÖNARE

Mikael Loivula och Anthony Khakpour på Kustbevakningens Flygenhet visar drönarutrustningen i skarpt läge för artikelförfattaren under Amedalsveckan i Visby. Foto: Jessica Vikberg

Hur länge har KBV arbetat med drönare?

Kustbevakningen började titta på möjligheterna med att nyttja UAS som ett verktyg redan 2013 genom ett projekt ihop med MSB och Polisen.

Då var tekniken dyr, regelverken komplicerade och sensorernas kapacitet begränsade så någon operativ verksamhet påbörjades inte där och då.

2019 hade förutsättningarna förändrats och ett implementeringsprojekt påbörjades.

Våren 2022 fick KBV sitt operativa tillstånd från Transportstyrelsen och har sedan dess haft en operativ flygverksamhet med UAS.

Hur har tekniken utvecklats?

Tekniken utvecklas i rasande takt – Så fort att det är svårt att "hänga med".

Nya och förbättrade drönare och sensorer utvecklas i snabb takt och kan tillföra utökade förmågor och kapacitet med nya generationer av UAS som släpps.

Kustbevakningen opererar i dagsläget mindre hoverande UAV:er med främst video och värmekamera som sensorer men kan även bära andra nyttolaster, till exempel belysning, högtalare mm.

Redan idag finns det system som kan tillföra ytterligare förmågor som en UAS kan lösa inom Kustbevakningsuppdraget men hur den frågan måste utredas för det är alltid en konkurrens mellan den tid det tar att införa, utbilda och bibehålla en sådan förmåga.

Vad är fördelarna med att arbeta med drönare?

De största fördelarna är att ge Kustbevakningens fartygsenhet ett nytt perspektiv. Genom att komma upp i luften och även

en bit ifrån enheten så kan man utföra uppgifter eller stödja enhetens uppdrag på ett nytt sätt. Dels genom den ökade räckvidden som sensorerna ger, dels en möjlighet att kunna se runt hinder som öar, byggnader mm.

En UAS kan även ge en bra överblick och kartering av t.ex ett utsläpp eller en skogsbrand som kan vara svår att ge utan en flygbild eller stöd av värmekamera.

Det som drönaren ser går sedan att rita upp i drönarens kartvy för att ge bra underlag för att genomföra insatsen, för att ge bra dokumentation eller material till en rapport.

Behövs det fler som arbetar med dem?

Ja – UAS är efterfrågat och finns idag på cirka hälften av stationerna runt vår kust och de som saknar UAS vill få piloter utbildade. I dagsläget så saknar vi resurser till att utbilda fler men det kommer under 2026 anställas instruktörer som ger oss möjlighet till att utbilda och vidmakthålla kompetensen på fler fjärrpiloter.

Vad är det som är speciellt med detta jämfört med klassiskt arbete?

I grunden så stödjer vi det klassiska kustbevakningsarbetet och UAS är ett nytt verktyg i lådan som man kan ta till för att göra arbetet effektivare eller säkrare.

Mycket på grund av att en UAS kan ge en bra och aktuell lägesbild för att fatta kloka, effektiva och säkra beslut.

Mikael Koivula
Flygchef – Obemannade flygsystem
Flygenheten

Intervjuad av Jessica Vikberg

Norsk Tollerforbunds Forbunds-
leder Karin Tanderö Schaug
omvaldes på landsmötet.

TULL-KUST på Norsk Tollerforbunds landsmöte

I november deltog förbundsordförande Johan Lindgren och andre vice ordförande Ulf G. Persson vid Norsk Tollerforbunds landsmöte. Besöket gav möjlighet att ytterligare stärka det nära samarbetet mellan våra organisationer. Ett samarbete som har vuxit fram genom många år av samverkan längs den svensk-norska gränsen och inom ramen för NTO, Nordiska tulltjänstemäns organisation.

I sitt anförande lyfte Johan Lindgren särskilt betydelsen av

det nordiska samarbetet i en tid då både tull- och gränsverksamhet står inför växande krav. Det gemensamma arbetet, den fördjupade dialogen och förståelsen för varandras utmaningar är viktiga delar av att utveckla en stark och professionell tullverksamhet i hela Norden.

Deltagandet vid landsmötet blev ett värdefullt tillfälle att både knyta nya kontakter och fortsätta bygga vidare på de goda relationer som finns mellan TULL-KUST och Norsk Tollerforbund.

I november besökte Johan Lindgren, Manuel Tomar och Klas Johansson riksdagen för att diskutera Kustbevakningens situation med delar av S-gruppen i Försvarskommittén. På bilden ses från vänster: Johan Andersson, Johan Lindgren, Hanna Westerén, Manuel Tomar, Lena Johansson och Klas Johansson.

I nästa nummer:

I nästa nummer av På Gränsen berättar vi mer om Team Solros, som får TULL-KUSTs julgåva i år.

Tullverkets brottsbekämpande befogenheter i ett närhistoriskt och komparativt perspektiv

TEXT: OSCAR LINDVALL FOTO: OSCAR LINDVALL, ADOBESTOCK

Tullverket, Sveriges tredje äldsta myndighet, har självfallet genomgått flera organisatoriska och befogenhetsmässiga förändringar sedan 1600-talet och fram till våra dagar. Inte sällan beroende på vad som har inträffat i omvärlden eller politiska beslut som innebär omdaningar. En mycket stor förändring i relativ närhistorisk tid var inträdet i det som idag är Europeiska Unionen (EU).

Tullverket är fortfarande en uppbördsmyndighet i den bemärkelsen att tullavgifter ska tas in till staten (den största andelen förmedlas vidare till EU), men Tullverket har också en viktig roll i ett brottsbekämpningsperspektiv som i kort-het ska säkerställa att bara godkända varor passerar gränsen till Sverige. En självklarhet tänker läsaren, men Tullverket har i jämförelse med de flesta andra länders tullmyndigheter i Europa en i det närmaste unik position i – och långtgående befogenheter för - det brottsbekämpande uppdraget. Det är i princip endast Tyskland som har en tullmyndighet vars position och befogenheter på många sätt liknar det svenska Tullverket.

Blickar vi ut i Europa, är flera europeiska tullmyndigheter inte ens definierade av sina respektive länder såsom brottsbekämpande. Det innebär också att befogenheterna i många fall är icke existerande eller i vart fall mycket beskurna. Typiskt kan det t.ex. innebära att den ifrågavarande tullmyndigheten har befogenheter att kontrollera post- och kurirflödet samt passagerartrafiken på en flygplats, men inte fordonstrafik vid landets gränser och än mindre inne i landet. Det åtföljs också av att om det skulle påträffas en vara med villkor för eller förbud mot in- eller utförsel, måste ärendet omedelbart överlämnas till landets polismyndighet. Det kan också innebära kraftiga geografiska avgränsningar för kontrollverksamhet och att det således inte heller ens existerar något såsom en tullkriminal- eller underrättelseavdelning. Det innebär också att dessa länders tullnärvaro i Europolsamarbetet är begränsat och i flera fall finns det inte någon representation på plats i Haag eller, för den delen, tillgång till Europols datasystem.

Tullverket har sedan länge full representation på Europol, för närvarande genom undertecknad, och har ett utvecklat samarbete och informationsdelning med framförallt Polismyndigheten samt givetvis andra länders polis- och tullmyndigheter som finns representerade på Europols högkvarter i Haag, Nederländerna. Det är naturligtvis en hörnsten i målbilden att få Tullverkets förundersökningar och underrättelseärenden att växa, gå smidigare och leda till bättre och snabbare resultat.

Tullverket bedriver inom sitt uppdrag, förutom kontrollarbetet, sina egna förundersökningar respektive underrättelseärenden och eftersom läsaren av denna text förmodligen är väl insatt i verksamheten nämnder jag bara kort exempel på vad det är: utför kontroller vid landets gränser och i förekommande fall inne i landet (inkl. ratttonykterhetskontroller), förundersökningsleder, har talerätt i ärenden av enkel beskaffenhet, spanar, arbetar med hemliga tvångsmedel, utför tvångsmedelsåtgärder (t.ex. husrannsakingar) bedriver underrättelseverksamhet och arbetar brottspreventivt.

De senaste åren har Tullverkets befogenheter, uppdrag

och utrustning byggts på i rask takt och det har medfört att vi idag, enligt mitt förmenande, är det Tullverk som i särklass har bredast uppdrag och de mest vittgående befogenheterna för att utföra det. Det har självklart skett genom politiska beslut, men inte utan att frågorna har kommit upp på agendan och nått politisk nivå. Här har Tullverket navigerat skickligt med början 1995 - när dåvarande Helsingborgsavdelningen såg till så att frågan huruvida Tullverket skulle få fortsätta ha sitt uppdrag inom EU drevs igenom och löstes tekniskt genom ett undantag i EU beträffande den fria rörligheten av varor över landsgränserna inom EU (d.v.s. inre gränslagen som gav Tullverket rätt att leta efter vissa varor med villkor för eller förbud mot införsel) - och fram tills idag när vi fått möjligheten att använda preventiva hemliga tvångsmedel, självständigt förverkande och att all personal i yttre tjänst vid behov, oavsett avdelningstillhörighet, är utrustade med tjänstepistol.

Tullverket har idag en viktig brottsbekämpande myndighet, tillika beredskapsmyndighet och en myndighet som ingår i Sveriges civila försvar. Tullverket är en förebild i Europa och det får jag höra i princip varje dag av mina kollegor från hela världen.

Det är min bestämda uppfattning att Sverige, genom att inte bara behålla, utan också utveckla, sitt Tullverk står väl rustade i kampen mot det som drabbar de flesta länder; framför allt ett aldrig sinande flöde av narkotika som smugglas med mer och mer raffinerade metoder, tilltänkta våldsbrott (inklusive vapen och explosiva varor) samt ekonomisk brottslighet som vi bara tidigare sett konturerna av.

Oscar Lindvall, TULL-KUST-medlem och Tullverkets sambandsman på Europol

Ett föredöme

Sabina, Karin, Cordula, Lotta och Agnes på KBV050. Foto och källa: Kustbevakningen.

När Miljöskyddsfartyget KBV 050 lämnade kajen i Södertälje i slutet av oktober bestod besättningen för första gången helt av kvinnlig besättning; Fem kvinnor med sammanlagt 72 års erfarenhet till sjöss. Stationschef Cordula menar att detta är en viktig milstolpe då man vill bli ännu fler kvinnor inom

myndigheten och att detta ska inspirera unga kvinnor att söka till Kustbevakningen som länge har varit mansdominerad. Målet är en jämn könsfördelning för en bättre dynamik, fler perspektiv och en starkare organisation enligt Cordula.

Fångat på Facebook: **Tullverket** 30 september

Åtta bilar, en husbil, olika märkesaccessoarer, svenska och utländska kontanter till ett sammanlagt värde av 5,5 miljoner kronor. Det har nu beslagtogs. Det här är en del av resultatet hitintills efter att vi fick utökade befogenheter 1 september gällande så kallat självständigt förverkande.

Nu kan vi beslagta kontanter och egendom för den som saknar ekonomiska förutsättningar för att inneha det. I praktiken betyder det att om egendomen inte kan ha kommit från något annat än

genom brottslig verksamhet kan vi fatta beslut om att förverka det. Detta gäller även om vi inte påträffar något annat brott i samband med vår tullkontroll.

– De nya befogenheterna ger oss mer kraft i kampen mot den organiserade brottsligheten och att komma åt den kriminella ekonomin. Det ger oss möjlighet att beslagta de brottsvinster som kommer från brottslig verksamhet. Brott ska inte löna sig, säger Gürsu Öncü, nationell samordnare kriminell ekonomi för kontrollavdelningen.

MER ENERGI I VARDAGEN

TULL-KUST

Välkommen till Nordic Wellness! Nu får du som medlem hos TULL-KUST ta del av ett riktigt bra friskvårdserbjudande på våra mest populära medlemskap. Hitta din träningsform med oss!

ERBJUDANDET
GÄLLER T.O.M
31/12-2026

FRISKVÅRDSERBJUDANDE

25%

SVERIGE & GULD

Träna på samtliga Nordic Wellness-klubbar i Sverige eller i vald region.

15%

SILVER & STUDIO

Träna på en vald Nordic Wellness-klubb eller alla Studioklubbar.

15%

GRAND EXCLUSIVE

Träna på alla Nordic Wellness & Grand Fitness.

HUR GÖR JAG?

För att teckna medlemskap, besök en bemannad reception och visa bevis på din anställning/medlemskap, t.ex. lönespecifikation.

- Erbjudandet gäller medlemskap enligt ord. prislista och kan ej kombineras med andra erbjudanden.
- Kostnad för medlemskort 100 kr eller armband 199 kr.
- Bindningstid 12 mån.
- Startavgift på 249kr och årsavgift på 150kr tillkommer.

Läs mer om våra regioner för guldmedlemskap på nordicwellness.se.

GRUPPTRÄNING

Crosscage, spinning, yoga, indoor walking eller seniorträning – vi har något för alla.

GYM & KONDITION

Våra gym har de senaste redskapen och maskinerna för att maxa din träning.

WELLNESS ONLINE

Träna när och var du vill. Streama dina favoritpass direkt i mobilen, datorn, eller surfplattan.

TRIGGZ BONUSPROGRAM

Bli belönad varje gång du checkar in på våra klubbar eller kör ett pass med Wellness Online.

NORDICWELLNESS

Lokala avvikelser förekommer bland våra klubbar.
Gäller ej Nordic Wellness Kinna och Hönö.

Kammarsskrivarkursen 1967:1 (1965 – 1967) firar 60 år!

Hösten 1965 vandrade ett antal förväntansfulla "ungdomar" Stadsgårdsgårdskajen fram för att påbörja en utbildning till Kammarsskrivare inom Tullverkets "hank och stör". Platsen för utbildningen var Tullskolan i huset "Stora tullhuset på Stadsgården". Vi hade dessförinnan praktiserat på div olika platser runt om i landet.

Den 11 oktober 1965 samlades vi för att på plats hälsas välkomna av rektor Wiman.

Efter utbildningens slut i febr. 1967 utexaminerades 28 st e.o. kammarsskrivare i lönegrad Ae15.

Sedan har åren gått. Vi skingrades för vinden. Tjänsteställena kom att bli utspridda mellan Ystad och Östersund.

Så här på "ålderns höst" måste jag säga att all min tid i Tullverket har varit "kanonbra". Härliga kolleger runt om i landet och intressanta, omväxlande arbetsuppgifter. Lönenivåerna kan däremot med rätta diskuteras.

Dessa privata synpunkter delas säkert av mina kurskamrater.

Kamratskapet inom denna grupp kammarsskrivare har varit lite över det vanliga. Vi trivdes tillsammans på kursen och kom så att göra även därefter.

Första återträffen blev efter 5 år. Sedan har det "rullat på".

Ett flertal träffar utifrån 5-årsintervaller. 40-årsträffen var den 12-13 maj 2007. Då träffades vi på Tullens semesterhem, Tjuvahålan, i Tylösand.

I år firar vi 60 år i "Tullverkets tjänst och minne".

Denna gång hade Eva Rolander, Birgitta Jordell och Gunilla Wahrenberg ordnat träffen. Den ägde rum den 4 sept 2025 på restaurant Humlehof, Folkungagatan i Stockholm.

Vi blev då nio före detta tulltjänstemän som sammanstrålade och hade en jättetrevlig stund tillsammans. Den ende norrlänningen i 28 – gänget var jag som efter en tid på GTS/lab kom att tjänstgöra i Östersund. Övriga utspridda i Götaland och Svealand.

Skrivent från Östersund, Olle Edlund

På bilden från denna "senaste träff" kan ni från vänster se: Birgitta Jordell, Birgitta Andersson, Hans Wendin, Eva Rolander, Olle Edlund, Bosse Andersson, Gunilla Wahrenberg, Tore Fritz och Sven Hallberg.

Efterlysning av bidrag till ett bokprojekt

Bra beslag, klantiga smugglare och roliga episoder

Den pensionerade medlemmen Ulrike Östermann efterlyser historier från tullare och kustbevakare i hela Sverige med målet att sammanställa en bok. Om projektet blir av föreslås vinsten gå till välgörande ändamål.

Har du idéer eller går i samma tankar, hör gärna av dig till Ulrike på:

ulrike.ostermann@yahoo.se

Information till dig som redan gått i pension eller snart ska gå i pension från Kustbevakningen

Du vet väl om att när du går i pension från KBV har du möjlighet att bli medlem i Kamratföreningen Ostkusten.

Kamratföreningens syfte är att verka för god kontakt mellan pensionerade kustbevakare på Ostkusten. Samhörigheten ska stärkas genom träffar och resor. Föreningen ska genom information och besök vid Kustbevakningen, verka för att kontakten med Kustbevakningen bibehålls efter avslutad tjänst.

Kustbevakare som gått i pension från gamla Norra och Östra Kustdistriktet, Norra och Östra Tullregionens Kustbevakning och Kustbevakningen Ostkusten kan bli medlemmar i föreningen. Till Ostkusten räknas hela kusten från Haparanda ner till fd Ks Gryt inklusive Gotland.

Kamratföreningen ordnar ett vårmöte i samband med årsmöte normalt i april och en höstträff ofta på någon kuststation

med information från någon stationschef och eventuellt en gemensam måltid på närliggande näringsställe.

Det finns en liknande förening för pensionerade kustbevakare på syd- och västkusten.

Välkommen att ta kontakt med någon i styrelsen om du vill bli medlem

VÄLKOMNA!

Jan Guste, ordförande

073-322 56 01 jan.o.h.guste@gmail.com

Staffan Widestedt, sekreterare

070-588 34 02 staffan.widestedt@gmail.com

Carina Berg, kassör

070-289 10 13 carinaberg@telia.com

En hälsning från Line och Lakrits

Jag jobbar som hundinstruktör och Lakrits är en av våra ämneshundar som jag tränar till att bli en sökhund inom Tullverket. Han flyttade hem till mig i maj då jag började träna honom, och nu är han redo att få flytta till sin nya hundförare.

Lakrits är en livlig, glad och en mycket snäll hund, min pensionerade tjänstehund Lola kommer att sakna honom när han flyttar.

Att jobba som hundinstruktör på Tullverket är ett givande och roligt jobb, man träffar och tränar hundekipage och följer deras viktiga arbete i vardagen. När man skall lämna ämneshunden som man har tränat och levt ihop med en längre tid känns det i hjärtat, men det är ändå en bra känsla då man vet att hunden och hundföraren kommer att ha ett viktigt arbete och göra en stor samhällsnytta.

Line Molin och ämneshunden Lakrits.
Foto: Jessica Vikberg.

**TULL-KUST önskar alla våra vänner och medlemmar
en God Jul & Ett Gott Nytt År !**

**I år går TULL-KUSTs julgåva
till Team Solros arbete för
krigsdrabbade djur i Ukraina.**

www.tullkust.se

